

T.C.
D A N I Ş T A Y
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2018/670
Karar No:2019/1593

TEMYİZ EDEN (DAVACILAR) : 1. ... İnşaat Taahhüt Gıda Nakliye
Temizlik Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
2. ... İnşaat Petrol Nakliye Taahhüt
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
3. ...
VEKİLİ : Av....

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Kurumu
VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU :... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Karayolları 9. Bölge Müdürlüğü'nce 17/03/2017 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Diyarbakır ili, Çermik ilçesi Km:0+000-4+000, Dicle ilçesi Km:0+000-3+000, Çüngüş ilçesi Km:0+000-2+000 Şehir Geçişlerinin Toprak İşleri, Sanat Yapıları ve Üstyapı Yapılması İşi" ihalesi üzerinde kalan davacıların oluşturduğu iş ortaklığı teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasına ilişkin 07/06/2017 tarih ve 2017/UY.III-1586 sayılı Kamu İhale Kurulu (Kurul) kararının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesi'nce verilen kararda; ihaleyi gerçekleştiren idarece tekliflerin incelenmesi esnasında aritmetik hata olup olmadığının tespitinin, istekliler tarafından sunulan birim fiyat teklif cetvelinde yer alan veriler ışığında anlaşılabilecek bir olgu olduğu, idarece, her bir iş kalemi için teklif edilen birim fiyat ile miktarın çarpılması sonucu elde edilen tutarın, istekli tarafından her bir iş kalemi için teklif edilen birim fiyat ile miktarın çarpılması sonucu elde edilen tutar ile aynı olması gerektiği, aksi hâlde birim fiyat teklif cetvelinde çarpım ve toplama hatasının varlığı söz konusu olacağı, davacının sunduğu aşırı düşük teklif açıklamasındaki analizlerde miktar kısımlarının dört haneli olduğu, tutar kısımlarının virgülden sonra iki haneye yuvarlanarak yazıldığı, ancak analiz girdilerinin 2 haneden fazla olacak şekilde yazılmasıyla toplam tutarlar hesaplandığında; S-07 numaralı iş kalemi için tutarın 17,85 TL olduğu, isteklinin ise 17,83 TL hesapladığı, S-09 numaralı iş kalemi için tutarın 30,50 TL olduğu, isteklinin ise 30,48 TL hesapladığı, Ü-02 numaralı iş kalemi için tutarın 6,39 TL olduğu, isteklinin ise 6,36 TL hesapladığı, Ü-03 numaralı iş kalemi için tutarın 12,34 TL olduğu, isteklinin ise 12,33 TL hesapladığı, isteklinin sunduğu analiz fiyatları için hesaplanması gereken tutarlara, ilgili iş kalemlerinde istekli tarafından öngörülen kâr eklendiğinde bulunan tutarların bahse konu iş kalemleri için istekli tarafından teklif edilen tutarları geçtiği gerekçesiyle dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2018/670
Karar No:2019/1593

karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacılar tarafından, idarenin analizlerine göre açıklama yapıldığı, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 39. maddesinde virgülden sonraki kısmın iki haneye yuvarlanamayacağına dair emredici bir düzenlemenin bulunmadığı, seçimlik bir hakkın söz konusu olduğu, analizlerde aritmetik hata bulunmadığı ve kamu zararına sebebiyet verildiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, usul ve yasaya uygun olan Mahkeme kararının onanması gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin işin gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

Karayolları 9. Bölge Müdürlüğü tarafından 17/03/2017 tarihinde "Diyarbakır ili, Çermik ilçesi Km:0+000-4+000, Dicle ilçesi Km:0+000-3+000, Çüngüş ilçesi Km:0+000-2+000 Şehir Geçişlerinin Toprak İşleri, Sanat Yapıları ve Üstyapı Yapılması İş" ihalesi gerçekleştirilmiştir.

İhale, aşırı düşük teklif açıklaması uygun bulunan davacıların oluşturduğu iş ortaklığı üzerinde bırakılmıştır.

Başka bir istekli tarafından şikâyet ve itirazın şikâyet süreçleri işletilmiş ve davacıların oluşturduğu iş ortaklığının aşırı düşük teklif açıklaması hukuka aykırı bulunarak teklifi değerlendirme dışında bırakılmıştır.

Bunun üzerine bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38. maddesinde, "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2018/670
Karar No:2019/1593

işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,
gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir" kuralına yer verilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45. maddesinde, "45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanun'un 38'inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

- a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,
- b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,
- c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,
- ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,

d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,

e. Stokta bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,

f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.

İstekliler, tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

Yukarıda sayılan bilgi ve belgelerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığının anlaşıldığı durumlarda, istekliler tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili mevzuatına göre son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir (Örnek: Yurt dışından ithal edilen mallara ilişkin olarak gümrük giriş beyannamesi kullanılarak açıklama yapılabilir). Yüklenicinin dışında üçüncü kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması durumunda, bu iş kalemlerine ilişkin analiz sunulması zorunlu değildir. Ayrıca, istekliler, tarafından teklif kapsamındaki harita, kadastro ve proje işlerine ilişkin yapılacak açıklamalarda üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulması yeterlidir."; "Yuvarlama ve aritmetik hata" başlıklı 39. maddesinde, "39.1. Birim fiyat teklif cetvelinde iş kalemleri için teklif edilen birim fiyatlar ve analizlerdeki rayiç fiyatlar, virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayıdan fazla olacak şekilde yazılabilecektir. 39.2. Birim fiyat teklif cetvelinde, her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemi için teklif edilen birim fiyatın çarpımı sonucu bulunan tutar, analizlerde de her bir girdi miktarı ile rayicinin çarpımı sonucu bulunan tutar, virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayıdan fazla olacak şekilde yazılabilecektir. Ancak toplam teklif tutarı, virgülden sonra en yakın iki ondalık basamaklı sayıya yuvarlanarak yazılacaktır. Yuvarlama işleminde

T.C.
D A N I Ş T A Y
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2018/670
Karar No:2019/1593

yarım kuruş ve üzerindeki değerler bir kuruşa tamamlanacak; yarım kuruşun altındaki değerler ise dikkate alınmayacaktır. 39.3. Birim fiyat teklif cetvellerinde çarpım ve toplamlarda aritmetik hata yapan istekliler değerlendirme dışı bırakılacaktır. Kısmi teklife açık ihalelerde ise isteklinin aritmetik hata yapılan kısma ilişkin teklifi değerlendirme dışı bırakılacaktır." açıklamalarına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Uyuşmazlığa konu ihalenin, aşırı düşük teklif açıklamaları uygun bulunan davacıların üzerinde bırakıldığı, başka bir istekli tarafından yapılan itirazın şikâyet başvurusu neticesinde ise davacıların teklifinin değerlendirme dışı bırakıldığı görülmektedir. Davacıların teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasına gerekçe olarak, analizlerde yuvarlama yapılmadan teklif fiyatının hesap edilmesi hâlinde bulunan sonucun, birim fiyat teklif cetvelinde gösterilen teklif fiyatını geçmesi gösterilmiştir.

Bu durumda uyumsuzluk, analizlerdeki miktarla rayicin çarpılması sonucu bulunan ara tutarların iki haneye yuvarlanıp yuvarlanamayacağı noktasında toplanmaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nde aşırı düşük teklif açıklaması yapılırken, analizlerdeki girdi miktarıyla rayicin çarpımı sonucu bulunan tutarın iki haneden fazla olacak şekilde yazılabileceği belirtilmiştir. Tebliğ'de, çarpım sonucu bulunan tutarların virgülden sonraki kısmının iki haneden fazla olacak şekilde yazılabileceği açıkça belirtilmiş ve fakat iki haneye yuvarlama yapılamayacağına dair kısıtlayıcı herhangi bir kurala ise yer verilmemiştir. Başka bir anlatımla istekliler, virgülden sonraki kısmı ister iki hane, isterse iki haneden daha fazla olacak şekilde yazabileceklerdir. Buna göre Tebliğ'in, sadece her bir girdinin sonucunun toplanmasıyla oluşan toplam miktarı iki haneye yuvarlama konusunda bir kural getirdiği, diğer kısımlar açısından ise isteklilere seçimlik bir hak tanıdığı anlaşılmaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 39.1. maddesinin 20/04/2011 tarihinde yapılan değişiklikten önceki hâlinde, "Birim fiyat teklif cetvelinde iş kalemleri için teklif edilen fiyatlar ve analizlerdeki rayiç fiyatlar, iki ondalık basamak olacak şekilde yuvarlanarak yazılacaktır."; 39.2. maddesinde ise, "Birim fiyat teklif cetvelinde, her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemi için teklif edilen birim fiyatın çarpımı sonucu bulunan tutar, analizlerde de her bir girdi miktarı ile rayicinin çarpımı sonucu bulunan tutar, en yakın iki ondalık basamaklı sayıya getirilecek biçimde yuvarlanmak suretiyle yazılacak ve yazılan bu tutarlar toplanacaktır" kuralına yer verilmiştir.

Anılan Tebliğ'in 39.1. ve 39.2. maddeleri Dairemizin 21/11/2014 tarih ve E:2010/4389, K:2014/3694 sayılı kararıyla, iki haneye yuvarlama yapmayı zorunlu kılan düzenlenmenin teklif verme özgürlüğünü engelleyeceği gerekçesi ile iptal edilmiş olup bu karar uygulanarak yapılan yeni düzenlemeyle, açıklama kapsamındaki analiz girdi miktarıyla rayicin çarpımı sonucu bulunan tutarın virgülden sonraki kısmını iki haneye yuvarlama zorunluluğu kaldırılmış ve bu konu isteklilerin takdirine bırakılmıştır.

Bu itibarla, analizdeki girdi miktarıyla rayicin çarpımı sonucu bulunan tutarın virgülden

T.C.
D A N I Ş T A Y
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2018/670
Karar No:2019/1593

sonraki kısımlarının iki haneye yuvarlanarak yazılabileceği sonucuna ulaşıldığından dava konusu işlemde hukuka uygunluk, davanın reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararında ise hukukî isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin kabulüne;

2. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca ... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının **BOZULMASINA**,

3. **DAVA KONUSU İŞLEMİN İPTALİNE**,

4. Ayrıntısı aşağıda gösterilen ilk derece ve temyiz yargılama giderleri toplamı ...-TL ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca ...-TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacılara verilmesine,

5. Posta giderleri avansından artan tutarın davacılara iadesine,

6. Dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine,

7. **2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere)**, 08/05/2019 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

(X) KARŞI OY :

22/08/2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 16.5.2. maddesinin birinci cümlesi ve 39.1. maddesi ile 39.2. maddesinde; özetle, birim fiyat üzerinden teklif alınan ihalede, birim fiyat teklif cetvelindeki birim fiyatlar ve birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan tutarların, ayrıca analizlerdeki her bir girdi miktarı ile rayicinin çarpımı sonucu bulunan tutarların, virgülden sonra iki hane olacak şekilde en yakın iki ondalık basamaklı sayıya getirilecek biçimde yuvarlanmak suretiyle yazılacağı öngörülmüştür.

22/08/2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 16.5.2., 39.1. ve 39.2. maddelerinin iptali istemiyle açılan davada, Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 21/11/2014 tarih ve E:2010, K:2014/3694 sayılı kararıyla; *"İhale konusu iş kapsamında yapılan bir imalatın adet, kg, m, m², m³ birim maliyetini ifade etmesi ve sabit giderlerle birlikte her türlü maliyetin yansıdığı en küçük birim olması nedeniyle birim fiyatın belirlenmesinde gerçekçi sonuca ulaşmak için detaylı bir hesaplama yöntemine gidilmesi ve sonuçta küsuratı olan sonuçlara ulaşılması mümkündür. Bu durum da sağlıklı ve gerçeği yansıtan teklifin bir gereğidir.*

Ancak, dava konusu edilen düzenlemeler gereği, ihaleye katılan istekliler, ihaleye sunmak üzere birim fiyat teklif cetvelini hazırlarken her bir iş kalemi için gerçek maliyet üzerinden hesaplanan birim fiyatı virgülden sonra iki hane olacak şekilde en yakın iki ondalık basamaklı sayıya getirecek biçimde yuvarlamak durumunda kalacaklardır. Böylece anılan

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2018/670
Karar No:2019/1593

Tebliğ hükümleriyle, gerçek maliyeti gösteren birim fiyata müdahale edilerek yapılacak yuvarlama, özellikle yüksek miktarın söz konusu olduğu ihalelerde, birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu elde edilen teklif fiyatta büyük sapmalara neden olacağından, ihtiyaçların uygun şartlarla karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerinin ihlâl edilmesi sonucunu doğuracaktır. Ayrıca birim fiyattaki yuvarlamalar nedeniyle, sonuç olarak elde edilecek teklifler arasındaki fark ortadan kalkacak, rekabet ilkesinin etkin biçimde hayata geçmesi engellenecektir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin para biriminin TL olması ve 1 TL'nin 100 Kuruşa eşit olması nedeniyle, para birimi ile ifade edilen maliyetin virgülden sonra iki basamaktan sonrası ile gösterilmesinin mümkün olmayacağı düşünülse de, aslında maliyetin tedavüldeki para birimi ile ifade edilmesinin işlem sonuçlarında ve ödeme aşamasında önem arzettiği açıktır.

Bu nedenle, birim fiyatta yapılacak yuvarlama yerine, ödemeye esas alınacak fiyatın en yakın iki ondalık basamaklı sayıya getirilecek biçimde yuvarlanması ve sözleşmenin ifası ve ödemenin yapılacağı aşamadaki sıkıntıların bu şekilde ortadan kaldırılması, ihalelerde sunulan tekliflerin sağlıklı olması açısından tercih edilen bir yöntem olmalıdır.

Nitekim, 5083 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun'un "Türk Lirası ile Yeni Türk Lirası Arasında Değişim Oranı ve Yeni Kuruşa Tamamlama" başlıklı 2. maddesinin 2. fıkrasında; "Türk Lirası değerlerin Yeni Türk Lirasına dönüşüm işlemlerinin ve Yeni Türk Lirası cinsinden yapılan işlemlerin sonuçlarında ve ödeme aşamalarında yarım Yeni Kuruş ve üzerindeki değerler bir Yeni Kuruşa tamamlanır; yarım Yeni Kuruşun altındaki değerler dikkate alınmaz." hükmüne yer verilmiş; 04.04.2007 tarih ve 2007/11963 sayılı Bakanlar Kurulu kararının eki kararla Türkiye Cumhuriyeti Devletinin para birimi olan Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruşta yer alan "Yeni" ibarelerinin 01.01.2009 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılacağı kurala bağlanmıştır.

...5083 sayılı Kanun hükmü gereği yapılan tamamlama işlemlerinin de birim fiyatlarda değil, işlem sonuçlarında ve ödeme aşamasında uygulanacağı açıkça ortaya konulmuştur.

Bu durumda, birim fiyat üzerinden teklif alınan ihalelerde, birim fiyat teklif cetvelindeki birim fiyatlar ve birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan tutarların, ayrıca analizlerdeki her bir girdi miktarı ile rayicinin çarpımı sonucu bulunan tutarların virgülden sonra iki hane olacak şekilde en yakın iki ondalık basamaklı sayıya getirilecek biçimde yuvarlanmasına yönelik dava konusu Tebliğ maddelerinden 16.5.2. maddesinin birinci cümlesi ile 39.1. maddesi ve 39.2. maddesi; ihalelerde sağlıklı ve gerçekçi teklif alınmasını engellemesi nedeniyle, 4734 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer alan temel ilkelerden, rekabetin sağlanması, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine aykırı bulunmaktadır." gerekçesiyle anılan maddelerin iptaline karar verilmiştir.

Belirtilen dava görülmekte iken, Kamu İhale Kurumu tarafından, 22/08/2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 16.5.2., 39.1. ve 39.2. maddeleri, 20/04/2011 tarih ve 27911 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" in 8. ve 15. maddeleri ile değiştirilerek, birim

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2018/670
Karar No:2019/1593

fiyatla yapılacak yuvarlama yerine, yargı kararındaki gerekçeler doğrultusunda, ödemeye esas alınacak fiyatın (toplam teklif tutarının) virgülden sonra en yakın iki ondalık basamaklı sayıya getirilecek şekilde yuvarlanması esası getirilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin değişik 16.5.2. maddesinde, "Kısmi teklife izin verilip verilmediğine bakılmaksızın, birim fiyat üzerinden teklif alınan tüm ihalelerde istekliler, birim fiyatları ve birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan tutarları, virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayıdan fazla olacak şekilde verebileceklerdir. Ancak, toplam teklif tutarı virgülden sonra en yakın iki ondalık basamaklı sayıya yuvarlanarak yazılacaktır. Yuvarlama işleminde yarım kuruş ve üzerindeki değerler bir kuruşa tamamlanacak; yarım kuruşun altındaki değerler ise dikkate alınmayacaktır." düzenlemesi, değişik 39.1. maddesinde, "Birim fiyat teklif cetvelinde iş kalemleri için teklif edilen birim fiyatlar ve analizlerdeki rayiç fiyatlar, virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayıdan fazla olacak şekilde yazılabilecektir." düzenlemesi, değişik 39.2. maddesinde, "Birim fiyat teklif cetvelinde, her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemi için teklif edilen birim fiyatın çarpımı sonucu bulunan tutar, analizlerde de her bir girdi miktarı ile rayicinin çarpımı sonucu bulunan tutar, virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayıdan fazla olacak şekilde yazılabilecektir. Ancak toplam teklif tutarı, virgülden sonra en yakın iki ondalık basamaklı sayıya yuvarlanarak yazılacaktır. Yuvarlama işleminde yarım kuruş ve üzerindeki değerler bir kuruşa tamamlanacak; yarım kuruşun altındaki değerler ise dikkate alınmayacaktır." düzenlemesi yer almıştır.

Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 21/11/2014 tarih ve E:2010, K:2014/3694 sayılı kararında benimsenen, "5083 sayılı Kanun'da öngörülen yuvarlama işlemlerinin birim fiyatlarda değil, işlem sonuçlarında ve ödeme aşamasında uygulanması gerektiğine ilişkin kuralın, birim fiyatlı ya da analizler ile teklif yapılan ihalelerde de uygulanması ve birim fiyatta yapılacak yuvarlama yerine, toplam teklif tutarının yuvarlanması, aynı şekilde analizlerde her bir girdi sonucunun yuvarlanması yerine girdilerin toplam tutarının yuvarlanması gerektiği" yönündeki içtihat, aşırı düşük teklif aşaması kapsamında yapılan açıklamalarda da aynen benimsenmiştir. [Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 15/05/2015 tarih ve E:2015/1118, K:2015/1874 sayılı; 01/02/2016 tarih ve E:2015/4223, K:2016/125 sayılı; 23/02/2018 tarih ve E:2017/3107, K:2018/679 sayılı kararları]

Buna göre, Kamu İhale Genel Tebliği'nin değişik 16.5.2. maddesinde, değişik 39.1. maddesi ile değişik 39.2. maddesinde yuvarlamanın sonuç kısmında yapılacağı emredici şekilde düzenlenmiştir. Anılan maddelerde yer alan, birim fiyat üzerinden teklif alınan tüm ihalelerde, birim fiyatın ve birim fiyatla miktarın çarpılması sonucu bulunan tutarlar ile birim fiyat teklif cetvelinde, her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemi için teklif edilen birim fiyatın çarpımı sonucu bulunan tutarın, analizlerde de her bir girdi miktarı ile rayicinin çarpımı sonucu bulunan tutarın, virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayıdan fazla olacak şekilde yazılabileceğine ilişkin düzenleme, isteklilere bu konuda bir tercih hakkı tanımamaktadır. Çarpma işlemi ile sonuç virgülden sonra kaç haneli çıkıyorsa onun aynen yazılması gerekmektedir. Buna karşılık, iş kalemi için ya da analizde yer alan girdi için üçüncü kişilerden fiyat teklifi veya proforma

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2018/670
Karar No:2019/1593

fatura alınmış ise, üçüncü kişinin teklif ettiği fiyat veya proforma faturadaki tutar, o kişi için sonuç mahiyetinde işlem olduğundan virgülden sonra iki ondalık basamaklı yazılabileceği kuşkusuzdur. İsteklinin üçüncü kişilerden aldığı fiyat teklifine veya proforma faturaya müdahale yetkisi bulunmadığından, istekli, iş kalemi ya da girdi fiyatını zorunlu olarak virgülden sonra iki ondalık basamaklı yazacaktır.

Dolayısıyla, fiyat teklifi veya proforma fatura almayan isteklilerin, işlem sonucundan önce yaptığı çarpma işlemleri neticesini virgülden sonra iki ondalık basamaklı sayıya yuvarlamak suretiyle yazabileceğini söylemek mümkün değildir. Aksi durumda, yukarıda yer verilen yargı kararı hukuki sonuçları itibarıyla etkisiz ve uygulanmaz hale geleceği gibi, 4734 sayılı Kanun'un 5. maddesinin belirtilen temel ilkelerin ihlal edileceği, ayrıca gerek tekliflerin oluşturulmasında gerekse aşırı düşük açıklamalarında istekliler açısından hukuki belirsizliğe yol açacağı kuşkusuzdur.

Nitekim Anayasa Mahkemesi 29/11/2018 tarih ve E:2017/179, K:2018/106 sayılı kararında, *"Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden biri belirliliktir. Belirlilik ilkesi, yalnızca yasal belirliliği değil daha geniş anlamda hukuki belirliliği de ifade etmektedir. Yasal düzenlemeye dayanarak erişilebilir, bilinebilir ve öngörülebilir gibi niteliksel gereklilikleri karşılama koşuluyla mahkeme içtihatları ve yürütmenin düzenleyici işlemleri ile de hukuki belirlilik sağlanabilir. Esas olan muhtemel muhataplarının mevcut şartlar altında belirli bir işlemin ne tür sonuçlar doğurabileceğini öngörmelerini mümkün kılacak bir normun varlığıdır."* açıklamalarına yer verilerek hukukî belirlilik ilkesinin önemi vurgulanmıştır.

Aşırı düşük teklif açıklaması, isteklilerin, teklif ettikleri fiyatla ihale konusu işin yapılabileceğine dair avantajlı koşullarının ispat edilmesi amacıyla kabul edilmiş bir uygulamadır. Buna göre istekliler, teklif ettikleri fiyatla ihale konusu işin yapılabilirliğini açıklamak durumundadır. Dolayısıyla isteklilerin ihale konusu işin daha ucuza yapılabilmesi konusundaki avantajı, açıklama kapsamındaki yuvarlama işlemlerinden değil, ihalenin başından itibaren sahip oldukları imkânlardan kaynaklanması gerekmektedir. Aksi takdirde hesaplama işlemleriyle avantajlı koşullar oluşturulmuş olacaktır. Bu ise ihalede rekabeti engelleyici sonuçlara sebebiyet verebilecektir.

Bu itibarla, isteklinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında analiz girdileriyle rayicin çarpımı sonucu bulunan tutarların virgülden sonraki kısmını iki haneye yuvarlayarak avantaj sağladığı, ayrıca sunduğu analiz fiyatları için hesaplanması gereken tutarların ilgili iş kalemlerinde istekli tarafından öngörülen kâr eklendiğinde bulunan tutarların sözkonusu iş kalemleri için istekli tarafından birim fiyat cetvelinde öngörülen teklif edilen tutarları geçtiği anlaşıldığından dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmakta olup, Mahkeme kararının belirtilen gerekçeyle onanması gerektiği oyu ile çoğunluk görüşüne katılmıyoruz.

